GAZETA KRAKOWSKA

Nro 13.

Z KRAKOWA DNIA 12. LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Rada Naywyższa tymczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Zważaiąc, iż mnostwo Dezerterow i Zbiegow tak z Woyska Polskiego teraz do Pułkow swych powołanych, iako też z Woysk N. Imperatora Imci, w kraiu tuteyszym ukrytych, znaydować się ma, w celu zapobieżenia występnemu tychże Zbiegow przechowywaniu, stanowi:

1) Iż przepisy kraiowe urzadzeniami Kommissyi rzadzącey dd. 12 Marca 1807 i Dekretem Królewskim dd. 14 Stycznia 1812 wskazane kary, tak na przechowuiących Dezerterow i Urlopnikow, którym czas Urlopu iuż wyszedł, iako też na Urzędnikow mieyscowych, wymienionych Zbiegow w Gminach swych niedochodzących, stanowiące, w całey swey mocy i ostrości wykonanemi mieć chce.

2) Iż wymienione przepisy kraiowe nietylko do Dezerterow i Urlopnikow woysk Polskich, teraz do Pułkow swych powołanych stosuiąc się; ale nadto też kary na przechowywanie i niedochodzenie ukrytych po Gminach Dezerterow Zbiegow Woysk Rossyyskich rozciągaią się, i takowe przez władze właściwe kraiowe ściśle zastosowane bydź winny. Przy wyprowadzeniu atoli Indagacyi o ukrycie Dezerterow Woysk Rossyyskich, w celu przekonania się, czyli rzeczywiście obwiniony iest winnym, lub nie, dodanym bydź ma, przez władzę właściwą Woyskową ieden officer Rossyyski iako delegowany, który przy Indagacyi całkowitey przytomnym bydź winien.

Uchwała ninieysza, nietylko przez wszystkie Gazety i Dzienniki kraiowe publikowana, ale nadto wszystkim Władzom Sądowym i Administracyynym przesłaną bydź ma. Władze zaś Administracyyne obowiązane są, nietylko Uchwałę ninieyszą, ale nadto wzwyż wymienione Urządzenia kraiowe w kościołach wszystkich wyznań potrzykroć odczytać kazać i przez Cyrkularze po Powiatach do wiadomości wszystkich Mieszkańcow natychmiast i bez żadney zwłoki, pod własną odpowiedzialnością podać. Że zaś publikacya takowa znacznego przeciągu czasu wymaga i czas zadość uczynienia onymże zostawionym bydź musi, zaczem w tym celu Przepisy kar wyżey wymienionych, po upłynieniu dopiero czterech tygodni, od publikacyi ninieyszey Uchwały, zastosowanemi bydź mogą. Działo się w Warszawie na Sessyi d. 24 Stycznia 1815.

(Podp.) *Wawrzecki.*

Zgodność zaświadczam *Longer* Sekretarz Ministeryi Sprawied.

Dyrekcya Ministeryi Sprawiedliwości.

Stosownie do Art. 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Departamentu Krakowskiego, na powodztwo Joanny z Folców Morawskiey w Krakowie zamieszkałey, uznania nieprzytomności iey Męża Jana Morawskiego, od lat 6 oddalonego,

żądaiącey; wydał w dniu 16 Stycznia r. b. w skutku Art. 116 i następnych Kodexu Cywilnego Wyrok, nakazuiący dalsze udowodnienie nieprzytomności tegoż Jana Mosławskiego.

W Warszawie d. 22 Stycznia 1815.

Zacharkiewicz S. M. S.

Z Warszawy d. 4 Lutego.

Officerowie Polscy, w czasie przebywania w Państwie N. Alexandra Imperatora, od Mężow cnot rzadkich i Dam naśladowania godnych, niezliczonych łask doświadczaiąc, a mianowicie od JW. Biskupa Dyecezyi Mińskiey i Kawalera Dederko, JW. Prezydenta Sądu Głownego z Dep. Mińskiego Chocko, JW. Szefa Wydziału Medycyńskiego 3ciey dywizyi służby Polskiey i Kawalera Jozefa Alexandra de Rola Bartnikowskiego, oraz W. Porucznikowey woysk Polskich z Płotnickich Sadowskiey i iey siostr, na dowod wdzięczności i niewygasłey pamięci, te swoie szczere dziękczynienia nayuroczyściey składaią.

Z Poznania d. 27 Stycznia.

(Z Gazety Poznańskiey.)

W dalszym ciągu przechodow woyska dowodztwa JW. Jenerała Hrabi Benningsena, stanęły tu d. 25 t. m. pułki strzelcow 5 i 42. Dziś przyciągnęły tu: Irkucki pułk huzarow, złożony z 28 officerow, 67. ludzi i 704 koni; Mongrelski pułk piechoty, liczący 30 officerow, 2098 ludzi i 126 koni, i lekkiey artyleryi kompaniia Nro 32, obeymuiąca 8 officerow, 214 ludzi i 163 koni; procz tego wozy taborowe.

Przybyli tu JJ. WW. Jenerałowie maiorowie Gagiel i Erszow.

Z Peterzburga d. 2 Stycznia d. k.

(Z Kuryera Litewskiego.)

Peterzburgskie patryotyczne towarzystwo Dam, w przeciągu miesiąca Listopada 1814, na rzecz zniszczonych przez nayście nieprzyiacielskie, od różnych zgromadzeń i osób, otrzymało w ofierze rubli 2,958 kopieiek 50.

Z Ostroga (Gubernii Wołyńskiey) d. 29 Listop. d. s. d. k.

Kościoł tuteyszy klasztoru Przemienienia Pańskiego, dla wielkości swoiey, uważany iest za osobliwość w naszym kraiu. Gmach ten, założony ieszcze w 1000 roku, początkowie na Collegium Jezuickie był przeznaczony, a podług podania, fundowany przez ostatnią z potomstwa Xiążąt Ostrogskich, Annę Hrabinę Chodkiewiczową. Wiele ten kościoł był uszkodzony przez częste dawniey pożary; teraz zupełnie zreparowany, przyozdobiony wspaniałym ołtarzem, otrzymał imię kościoła Opieki Przenayświętszey Boga Rodzicy. Dnia 8go t. m. uroczyste iego poświęcenie połączone było z obchodem imienin Wielkiego Xcia Michała Pawłowicza. Obrzędy poświęcenia odprawiał Przenaywielebnieyszy Stefan, Biskup Wołyński i Zytomierski, z wielką processyą, przez ciąg którey trwało bicie we dzwony, a zgromadzenie ludu było nadzwyczayne. Po mszy świętey odprawione dziękczynne modły. Tym sposobem pod słodkiem panowaniem ukochanego Monarchy naszego, zniszczony został i u nas ostatni pomnik byłego naiazdu nieprzyiacielskiego.

Z Wiednia d. 4 Lutego.

D. 1 b. m. przybył tu Angielski ambassador przy Dworze Francuzkim, Xiąże Wellington.

Znayduiący się tu sławny sztycharz na miedzi i kamieniu, Ascherwappenstein, zrobił medal na związek trzech głownych Mocarstw do przywrocenia pokoiu i rownowagi, i uwieńczonych zwycięztwem ich usiłowań. Wystawia on kawał kuli świata zwany Europą. Na niey widać Cesarzow Austryackiego i Rossyyskiego, tudzież Króla Pruskiego, razem na koniach bardzo wyraźnie wystawionych. Nad niemi pomiędzy obłokami unosi się Sława, trzymaiąca w iedney ręce trąbę, w drugiey wieniec laurowy nad głowami Monarchow. Na samem kraiu kawałka kuli, na którym znayduie się wyryte nazwisko Artysty, umieszczony iest napis: *Per vos Lux tenebris a Jove sparsa meis* 1814. (Przez was zamienił Bóg ciemność w światło. Z 29 Psalmu Dawida.) Na odwrocie widać trzy kąty, na każdym zaś korona wspomnionych trzech Monarchow, iednym węzłem połączonych, który tem mocniey się zaciąga, im bardziey oddalaią się od siebie te korony. Wynalazek ten iest dowcipny, robota bardzo piękna i wyraźna. Medal iest wielkości talara 8mio złotowego, bity z złota i srebra.

Z Hiszpanii d. 15 Stycznia.

List z Irun pod d. 13 b. m. donosi, iż nadszedł rozkaz od rządu, aby celne komory Hiszpańskie odsunąć nad Ebro, tak, iż prowincye Biskai, Alawy, &c. zdaią się odzyskiwać dawne swoie wolności i przywileie.

Inny list z Madrytu pod d. 9 Stycznia donosi, iż wydany został rozkaz do zaprzestania wszelkich sądowych postępowań względem wolnomyślących, i mowią, że wkrotce ogłoszone zostanie powszechne przebaczenie, i przypisuią to poczęści przełożeniom ambassadora Francuzkiego."

Kilkokrotne te zapewnienia, a nigdy niezprawdzone, zdaią się i tą razą tylko na życzeniach przyiacioł ludzkości i patryotow Hiszpańskich zasadzać. Poźnieysze doniesienia z Madrytu nie tylko nic o tem nie wspominaią, ale owszem zapewniaią, iż w wszystkich częściach państwa ciągle aresztuią ludzi i sąd ich odwlekaią. Xięża Osteloza, Escoiquiz, Castro, &c. maią ciągle naywiększą przewagę nad młodym Królem, a pierwszy Minister, P. Cevallos, zdaie się bydź w swoim urzędowaniu iakby zagrzebany.

Handel zupełnie ustał: wzdłuż Pireneow zachodzi nieiaka czynność do Francyi, ale ta kończy się na tey granicy, mało iest znaczącą i nie rozciąga się wewnątrz Hiszpanii. Niespokoyność umysłow i powszechna obawa są nie małą przeszkodą do czynności handlowych.

Podług listow z Madrytu pod d. 10 b. m. zewnętrzne stosunki Hiszpanii zawsze także ieszcze są zachmurzone. "Angielski ambassador (wyrażaią te listy) wyiechał z Hiszpanii, a gabinet Angielski nie zdaie się bydź kontent z postępowania naszego Dworu, nie znayduiąc w niem tych dowodow przyiaźni, do których ma prawo. Ambassador Francuzki przybył tu nakoniec, ale nie miał ieszcze wstępney audyencyi u Dworu, a przeznaczony do Dworu Francuzkiego nasz ambassador ieszcze tam nie poiechał. To zdaie się dostatecznie dowodzić iak słabe pomiędzy obiema Dworami zachodzą związki. Nie ma iuż związku familiynego, który z wszystkich odnog Burbonow stanowił potężną ligę: Neapol i Palermo zdaią się dla nas bydź obcemi Mocarstwami, a Por-

tugaliia przybiera także nieprzyiacielską przeciw nam postawę. Zgoła zdaie się, iż w krotce samem tylko sobie zostawionemi zostaniemy, gdyż coraz bardziey znika także nadzieia i widok odzyskania zamorskich naszych prowincyy, a z temi odpadną od nas niemierne kraie, bogactwa i handel. Przy takim stanie rzeczy pozostaie tylko Hiszpanowi nadzieia w iego przysłowiu: " Oby tylko w Maiu deszcz padał, a będzie na cały rok podostatkiem chleba.,,

Z Londynu d. 20 Stycznia.

N. Królowa ukończyła d. 19 Maia r. p. lat 70. Urodziny iey obchodzone były podług zwyczaiu d. 18 b. m. tą razą cicho w Windsor. Królowa przyięła życzenia od swey familii, potem dała wielki obiad w Frogmore, na którym znaydowała się także Xiężniczka Karolina Wallii.

Xiże Rejent bawi ciągle w Brighton.

Nasz ambassador, P. Canning miał d. 24 Grudnia wstępną audyencyą u Rejencyi Portugalskiey w Lizbonie, i oddał wierzytelny swoy list. W mianey z tey okoliczności mowie pochwalił odwagę i karność woyska Portugalskiego.

Podług pism naszych prace pełnomocnikow naszych w Wiedniu są tak następuie podzielone: Lord Castlereagh kieruie wszystkiemi sprawami na kongressie tyczącemi się W. Brytanii; Lord Cathcart iest członkiem Niemieckiey, Lord Clancarty Włoskiey, a Lord Stewart Szwaycarskiey kommissyi.

Słychać, iż nasi dzierżawcy zebrali się dla podania rządowi przełożenia przeciw wolnemu wprowadzaniu zboża. Przez dozwolony dowoz tak cena zboża w Anglii spadła, iż dzierżawcy nie są w stanie opłacać dotychczasowych kwot dzierżawnych.

Do wysłania do Ameryki zakupiono od niedawnego czasu bardzo wiele towarow w Manszestrze. Celem wysłania tych towarow po nizkiey cenie iest zniszczenie Amerykańskich fabryk.

Pułkownik Bathurst ożenił się z Panną Stewart, siostrą Lorda Castlereagh, która przyniosła mu w posagu 20,000 f. szt.

Nieiaki Osborne przedał niedawno w Maidstone swoią żonę i dziecię nieiakiemu Serjean za 1 f. szt. (zł. 40.)

Sąd na Jenerała Murray, z powodu oblężenia Tarragony w Katalonii, rozpoczął się d. 16 b. m. w Westminsterze, pod prezydencyą Jenerała Clarke. Głownym iego oskarżycielem iest Admirał Hallowel.

Z Irlandyi zapisano iuż 40,000 sztuk płótna do Ameryki.

Zmarły ostatni Nabob Oudy w Bengalu, zostawił w gotowych pieniądzach 17 1/2 mill. f. szt. (Teraz dopiero dowiedziano się, gdzie podziewały się pieniądze.) Pragnął on bardzo, aby drugi syn iego, z wyłączeniem starszego, po nim nastąpił, i rozpoczął w tym celu układy z Wschodnio-indyyską kompanią. Lord Moira poiechał w tey sprawie z znacznym orszakiem z Kalkuty do Oude.

Lordowie izby skarbowey znieśli opłaty składowe i oznaymić kazali, iż na przyszłość towary leżeć w magazynach mogą bez opłaty 2 lata. Wszystkie wprowadzane rękodzielne towary doznawać maią takiegoż dobrodzieystwa.

Kongress Amerykański odrzucił proiekt banku narodowego.

Mowią, iż Lord Castlereagh po swo-

im na początku Lutego z Wiednia powrocie będzie pierwszym Lordem i kanclerzem skarbowym.

P. Percewal, były kanclerz skarbowy, którego żona iuż w powtorne sluby weszła, zostawił 10 żyiących dzieci.

Ludność Irlandyi wynosi teraz do 6 mill. dusz. Samo hrabstwo Kork liczy ich 512,000.

Nowy liniiowy okręt Redoutable o 74 działach będzie d. 26 w Wolwich z warsztatu spuszczony.

Kilka pułkow milicyi będzie razem zwiniętych.

W Hawant pod Portsmutem znaleziono 10 sztuk srebnych pieniędzy z pod panowania Królowey Elżbiety i Króla Karola I, wynoszące 5 pencow.

Królewicz Xże Iorku oglądał w towarzystwie wielu jenerałow kuźnie artyleryi nowego wynalazku. Zamknięte one są nieiako w skorzanym worze i mogą bydź iednym koniem przez naywiększe wąwozy prowadzone.

W parlamencie roku 1813 uchwalono 190 billow, z których w iednym miesiącu Lipcu 120 zatwierdzonych zostało.

Pierwszy Minister pod Królem Jerzym III, Xże Newkastlle, był ze wszystkich ministrow Angielskich naybardziey przepych lubiący i nayrozrzutnieyszy. Trzy ieden do drugiego przytykaiące pałace zaledwo do iego wygod wystarczały. Na iego stoł nigdy ieden skopowy dych nie wystarczył, ale potrzeba ich było 30.

Mamy tu doniesienia z Kap Henry (Cap - Français na St. Domingo) do 29 Listopada. Uzbraiaią się na tey wyspie przeciw napadowi Francuzkiemu, który mylnie bardzo prędkim bydź sądzą. Listy, które Chrystofowi w ręce wpadły, nie zostawuią żadney wątpliwości, iż rząd Francuzki zamyśla mocą oręża odzyskać St. Domingo, nie mogąc go drogą układow odebrać. Kommissarz Medina, towarzysz Pułkownika Lavaisse, nie uzyskał pozwolenia do opuszczenia tey wyspy. Chrystof przyiął go w początkach z należącem się każdemu obcemu posłowi uszanowaniem; ale gdy ten przestąpił granice posła, nie tylko nie dał mu audyencyi, ale nawet kazał go zatrzymać.

Z Paryża d. 13 Stycznia.

(Wypis z listu prywatnego.)

Po wielu w prost układach i wdaniu się nayznakomitszych woyskowych, udało się Marszałkowi Davoust wyrobić sobie pozwolenie powrotu do Paryża. Jakoż przybył tu onegday, i odwiedziło go zaraz wielu iego kollegow życząc mu rzeczy odmiany. Ministeryum Marszałka Soulta iest mu przychylnieysze, niżeli przeszłe za Duponta. Zgoła widać od nieiakiego czasu, iż wielu cywilnych i woyskowych urzędnikow z korpusu Marszałka Davoust, którzy musieli się oddalić, znowu są umieszczonemi.

Ze połączone opłaty, iako główny przychod skarbowy, długo ieszcze trwać będą, okazuie okoliczność, że J. K. Mość przed kilku dniami mianował wielu nowych dyrektorow do tego podatku.

Wypis z 2go listu podtymże dniem.

Usiłowanie naszego Dworu zmierza szczególniey ieszcze do przywiązania zupełnie do siebie woyska, czego iest dowodem powrot Marszałka Davoust do tey stolicy. Mowią, iż Król nie ze wszystkiem pochwalił postąpienie teraźnieyszego Ministra woyny, Marszałka Soulta, prze-

ciw Jenerałowi Excelmanowi; miał go zanadto surowem znaleść. Dobrze rzeczy wiadome osoby, które codziennie u Dworu bywaią i zaufanie iego posiadaią, zapewniaią, iż Król dał się słyszać, że ieżliby sąd woyskowy potępił tego ienerała, tedy on mu winę daruie. Jle ten szlachetny sposob postępowania Króla ma za sobą publiczne mniemanie, tyle nie są z niego kontenci ci, którzy są za utrzymaniem surowey karności. Mniemaią oni, iż doświadczenie wszystkich czasow okazało, że surowy Monarcha dogodnieyszy iest dla charakteru Francuzow, niżeli łagodny i ulegaiący. Król stara się także uiąć dla siebie dawną gwardyą, co mu się po części iuż udać miało. J. K. Mość miał zatem na dowod swoiego ukontentowania rozkazać, aby większa iey część wrociła do stolicy. —— Od wielu lat nie było tak spokoynie w Paryżu i ogółem w całey Francyi, iak teraz.— Przed 4 tygodniami zachodziły w południowey Francyi nieiakie poruszenia woyskowe; na wiadomość o niespokoyności we Włoszech miał się tam zebrać korpus woyska. Zresztą daleko większy iest dozor nad naszemi brzegami morza środziemnego, niżeli nad innemi nadbrzeżami naszego królestwa, gdyż miano się dowiedzieć, że na te brzegi wysiadaią czasami laienci władcy Elby. — Z Hiszpanii nie mamy pewnych wiadomości. Cokolwiek iednak pisma Angielskie o tem kraiu donoszą, nie zdaie się z prawdą zgadzać, gdyż Ferdynand iest od swoich poddanych bardzo kochany.

Z Paryża d. 24 *Stycznia.*

Uroczyste przeniesienie ciał Króla Ludwika XVI. i Królowey Maryi Antoniny i złożenie ich w grobie Królewskim w kościele S. Dyonizego nastąpiło d. 21 b. m. przy wystąpieniu w paradzie całey osady Paryzkiey, która miała na rękach czarną krepę, a bębny, chorągwie, &c. były takąż krepą okryte.

Król nagradzaiąc pobożną wierność P. Descloseaux, który zachował dla Francyi zwłoki Króla Ludwika XVI. i Królowey iego małżonki, zakupiwszy grunt w którem pochowane były, i osobistym był strożem tego drogiego skarbu, zaszczycił go orderem S. Michała, a obiema iego corkom wyznaczył łaskawe pensye. Xżna Angouleme oświadczywszy mu swoią wdzięczność, posłała mu wizerunki Królewskich swoich rodzicow.

Dla okazania publicznym i uroczystym dowodem żalu, którego Francya dotąd względem publiczney zbrodni iawnie wynurzyć nie mogła, i pierwszy raz dopiero w czułym sposobie był okazany, rozkazał Król, że w d. 21 Stycznia każdego roku odprawiane będą po wszystkich kościołach krolestwa żałobne nabożeństwa za duszę Ludwika XVI, że Dwor i wszystkie władze w żałobę dniu tym ubrane będą, wszystkie sądy i teatry będą zamknięte.

Jenerał Excelmann udał się do Lill i tam się za więźnia oświadczył.

D. 18 b. m. umarł tu sławny Kawaler Bouffler w 78 roku życia. Pochowany został obok dawnego swoiego przyiaciela Dellila.

Jenerał Sarrasin, były zakonnik, wydał opis kampaniy w Portugalii i Hiszpanii w roku 1807 i 1814.

Xże Wellington wyieżdza dzisieyszey nocy z Paryża. Małżonka iego, i osoby

do poselstwa Angielskiego należące, pozostaną tu. Wczorayszy Monitor pisze o iego wyieździe iak następuie: " Xżę Wellington, nadzwyczayny W. Brytanii ambassador, pożegnał dziś J. K. Mość na tayney audyencyi, która nader długą była. Udaie on się na kongress Wiedeński, a Lord Fitz Roy Sommerset zastępować tu będzie iego mieysce iako Minister pod czas iego niebytności.,,

Dziś powraca Xżna Angouleme z St. Cloud.

Hr. Blacas mianowany bydź ma gubernatorem Prowancyi.

160 jenerałow i officerow sztabu odsunięto od czynney służby. Niedawno uchwalono znowu dla 6000 woyskowych pensye.

Dla zastąpienia publicznych wydatkow wymyślił Minister skarbowy, Baron Louis, tak zwane bony Królewskie, czyli innym wyrazem papierowy pieniądz, ktorym zaczęna płacić liwerunki. Papierowy pieniądz nigdzie w większem nie iest obrzydzeniu iak we Francyi, gdzie okropne doświadczenie tkwi ieszcze w pamięci, chociażby niewiedziano iak ze skutki w innych Europeyskich państwach, które się do niego uciekły, przyniosł. — Bony te zaledwo pokazały się, a iuż znacznie tracą. — W krotce maią bydź znaczne lassy sprzedane dla zasilenia skarbu; lecz łatwo zgadnąć można, iż zakupią ie liweranci i zapłacą bonami, tak iż nigdy nie będzie w kassie pieniędzy.

Przed kilku dniami odwiedził ieden z Królewskich Ministrow tuteyszą pocztą. Jeden z sekretarzow zaprowadził go do osobnego gabinetu i okazał mu porządkiem stoiące pieczątki wszystkich wielkich i znakomitych familiy Paryzkich. "Widzisz, JWPanie, rzekł, iak łatwo było wszystkie listy otwierać i zapieczętować, tylko 24 god. poźniey odchodziły.,,

Francya utraciła w roku 1813 następuiących jenerałow: Jenerała Moreau w 49 roku życia pod Dreznem; Marszałka Bessieres, Xcia Istryi, jenerała pułkownika gwardyi, w 44 roku; Duroka Xcia Friolu, W. Marszałka pałacu, w 45 roku; De la Riboissiere, jeneralnego intendenta artyleryi, w 50 roku; Eblé, jenerała inspektora artyleryi; Junot, Xcia Abrantu, jenerała dywizyi, byłego gubernatora Paryzkiego, w 46 roku; Narbonna, jenerała dywizyi, gubernatora Torgawy, tamże zmarłego w 61 roku; de Rochambeau, jenerała dywizyi, w 51 roku; Waltera, jenerała dywizyi, pułkownika grenadyerow konnych gwardyi, w 53 roku; Broussier, jenerała dywizyi i gubernatora w Metz; Regnier, jenerała dywizyi, w 45 roku; Wimpfena, jenerała dywizyi i inspektora stad koni rzadowych, w 62 roku; Beaumont de Carriers, jenerała dywizyi, w 42 roku; Hrabiego Gratien, jenerała dywizyi, zmarłego w Placencyi w 47 roku; Baste, kontraadmirała, który poległ pod Brienne, w 46 roku; Petit, kontraadmirała, zmarłego w Antwerpii w 62 roku; Ludwika Jaucourt, jen. porucznika, w 86 roku; Karola Lusignan, byłego marszałka pólnego i członka konstytucyynego zgromadzenia, w 67 roku; d'Escars, marszałka pólnego, w 71 roku; Chareaux, jenerała brygady, w 36 roku; Perregaux, jenerała inspektora mostow i gościńcow i dyrektora portow woyskowych, w 63 roku; Moranda, jenerała dywizyi, zmarłego w Lüneburgu, w 48 roku; Bruyeres, jenerała

dywizyi, poległego w bitwie pod Lützen, w 34 roku życia.

Sławna tragiczna Aktorka, Panna Raucourt, umarła tu w 62 roku życia. Gdy iey lekarz cieszył ią nadzieią dniem przed śmiercią, rzekła do niego: " Wszystko to nadaremnie, Mci Panie, iutro nastąpi rozwiązanie traiedyi moiego życia. „ Wydział teatru Francuzkiego zebrał się właśnie był dla czytania nowey traiedyi Likurg, gdy mu doniesiono o śmierci Panny Raucourt, co zasmuciło wszystkich aktorow, a publiczność ubolewać tem więcey będzie nad stratą tey tragiczney Królowey, gdy nie zostawiła następczyny zdatney do noszenia teatralney korony. Aktorowie chcąc oddać iey ostatnią przysługę, zamowili u proboszcza kościoła S. Rocha żałobne za nią nabożeństwo. Gdy d. 17 b. m. orszak pogrzebowy przybył przed kościoł, zastał go zamknięty, i żadnych nie było przygotowań do przyięcia zwłokow. Zrobiła się wrzawa, lud zaczął krzyczeć, ale uspokoiło się, gdy dwoch aktorow udało się do Tuilleries i przełożyli J. K. Mci ten przypadek. Król powiedział, iż do obrzędow kościelnych nie może się mięszać; ale ponieważ zmarła była ochrzczoną, zatem daie im iednego z swoich jałmużnikow, który zaprowadzi zwłoki do grobu. Drzwi! kościoła otworzone zaraz zostały. Proboszcz S. Rocha będzie zapewne za ten postępek ukarany.

Sąd Paryzki trudni się teraz rozstrzygnieniem sprawy między byłym Królem Hollenderskim, Ludwikiem Bonaparte, który bawi teraz w Rzymie pod nazwiskiem Hrabiego St. Leu, i rozłoczoną z nim we Francyi pozostałą małżonką, przy kim spłodzone z tego małżeństwa dzieci pozostać maią. Jest to sprzeczka miłości rodzicielskiey, która obu stronom czyni zaszczyt, dla tego cały Paryż interessuie. Rzecz była iuż tak dalece pomiędzy niemi ułożona, iż Hr. St. Leu przestawał na odebraniu starszego syna, a młodszego chciał przy matce zostawić. Lecz ta chce obu zatrzymać. Na posiedzeniu sądowem d. 19 Stycznia patron stawaiący od matki, P. Bonnet, zbiiaiąc wniosek P. Tripier, patrona Hr. St. Leu, przytoczył szczególniey: " Hr. St. Leu wyrzekł się swey oyczyzny, prowadzi tułaiące życie i iest kosmopolitą; bawi to w Gracu w Styryi, to w Lausannie, to w Rzymie. Zaś Xżna Hr. St. Leu ma ciągłe we Francyi mieszkanie, i zawsze mieszka w domu, który iey małżonek dla wspólnego mieszkania kupił. Jemu iako wygnańcowi naystarszy syn, który używa praw Francuzkich, ma prawo do łaski Królewskiey i tey odebrał iuż od J. K. Mci dowody, nie może zatem bydź powierzony, gdyż iego edukacya i przyszły los przywiązałyby go tylko do nieprzydatnego na nic kosmopolityzmu iego oyca, &c. „ Mowa Bonneta trwała dwie godziny i ściągnęła niezmierną moc słuchaczow. Prezydent odłożył odpowiedź P. Tripier do 27 b. m.

Z Hamburga d. 28 Stycznia.

Dziś wyiechał ztąd przy huku dział i assystencyi oddziału mieyskiey jazdy JW. Wodz naczelny Hr. Benningsen. W przeciągu 7mio miesięcznego pobytu woyska Rossyyskiego w mieście naszem i okolicach, ożeniło się 214 officerow Rossyyskich z Hamburczynami, pomiędzy któremi znayduią się corki naypierwszych i naybogatszych familiy.

DODATEK DO N^ro 13. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 12 LUTEGO 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

REKTOR
Szkoły Główney Krakowskiey.

Wskutek Reskryptu pod d. 16 Grudnia 1814 Nr. 2154 wydanego, mocą, którego JW. Dyrektor Edukacyi Narodowey oświadczył swą wola, aby Wydział Teologiczny został zaprowadzony do Szkoły Główney, uwiadomia iż trzy są ze czterech w tymże Wydziale wakuiące Katedry:

1. Teologii Exegetyczney czyli Pisma S. która ma obeymować:
   a) Exegesis czyli prosty wykład Ksiąg obydwoch testamentow z wiadomościami różnych tłumaczeń, i z porownaniem z textem oryginalnym.
   b) Hermeneutyka czyli tłumaczenie obudwoch testamentow w właściwym ich sensie potroynym podług zasad Kościoła.
   c) Filologia biblicza.
   d) Archeologia biblicza.
2. Teologii Historyczney zawieraiące:
   a) Historyą Kościelną.
   b) Patrystykę czyli wiadomość i rozbiór dzieł Oycow Kościoła.
3. Teologii Pastoralney zawieraiącey.
   a) Katechetykę.
   b) Homiletykę.
   c) Liturgikę.

Do każdey z tych trzech Katedr przywiązana iest pensya roczna Reskryptem JW. Dyrektora Edukacyi Narodowey pod d. 27 Stycznia r. b. Nr. 179 oznaczona złp. 4000 z tem zastrzeżeniem, że Professor Teologii za uzyskaniem iakowego Beneficium Akademicznego na połowie takowey pensyi przestać będzie obowiązany.

Kandydat życzący sobie otrzymać iedną ze wspomnionych Katedr, obowiązany iest stosownie do §. 107 urządzenia wewnętrznego Szkoły Główney przed 15 Maja r. b. złożyć Rektorowi opis swoieg życia, udowodniaiac zaświadczeniami swoie Nauki i dobre obyczaie, dołączy oraz Programma, podług którego życzyłby sobie dawać lekcye tey Katedry, o którą się stara. O dalszym zaś toku Konkursu i postępowaniu, Kandydaci po złożonych programmatach, opisie życia, i świadectwach, uwiadomieni zostaną. Dan w Krakowie d. 7 Lutego 1815.

Litwiński, Rek. S. G. Krak.
Julian Czerminski, S. G. K. S.

Z Bruxelli d. 26 Stycznia.

Oskarżenie Jenerała Excelmana, które Minister woienny, Marszałek Soult, w rapporcie swoim pod d. 29 Grudnia do Króla wyraził, iest następuiące:

" 1) Utrzymywał niedozwoloną korrespondencyą z nieprzyiacielem; mowię nieprzyiacielem, ponieważ W. K. Mość nie uznałeś Joachima Murata Królem Neapolitańskim. 2) Popełnił szpiegowstwo pisząc do Murata: " Ze tysiące odważnych officerow w iego szkole i pod nim ukształconych, pośpieszą na głos iego, ieżliby rzeczy przeciwny obrot wzięły. „ 3) Pisał obraźliwie o osobie W. K. Mci. 4) Nie słuchał rozkazow Ministra woyny, &c.

Z Włoch d. 24 Stycznia.

Król Sardyński mianował obu podsekretarzow, Patronow Villa i Pozzi, sekretarzami stanu związkow zagranicznych.

Dla wsparcia ubogich w kraiu Genueńskim, wyznaczył Król Arcybiskupowi Genueńskiemu 24,000 lirow, dla podziału pomiędzy nich.

Do 20 Stycznia nie weszły ieszcze zapowiedziane Sardyńskie woyska do Genui. Król chciał dać nowym swoim poddanym dowod swoiego zaufania, posełaiąc tylko do Genui swoiego Wielkorządcę i iego adjutanta.

Wielkorządca dał d. 15 b. m. wspaniałą ucztę dla Pani Dalrymple, małżonki dowodcy znayduiących się ieszczę w kraiu Genueńskim woysk Angielskich, na którą zaproszeni także byli znakomitsi Genueńczykowie z swoiemi małżonkami, a d. 17 otworzył tenże Wielkorządca balem karnawałowe zabawy.

Kr. delegacya otworzyła w Genui d. 16 swoie posiedzenia. Tegoż dnia deputacye od municypalności, izby handlowey i innych ciał udały się do Króla do Turynu.

D. 15 i 17 przestraszona została Genua pożarami, ale oba ugaszone zostały.

Korsyka nietylko wyspie Elbie, ale i kraiowi barbarzyńskiemu Tunis dała panuiącego. Teraźnieyszy bowiem władca Tunis Sidi Ottom n, rownie iak zmarły brat iego Sidi Hamuda, pochodzili od Assan Ben Alyhera, który będąc rodowitym Korsykaninem, dostał się w niewolą, przyiął Koran i w roku 1706 obrany był Bejem Tunis, w którey godności następcy iego nie następowali iednak wedle przepisanych praw, ale wedle obioru Dworu.

Oyciec S. wydał pod d. 1 Stycznia bullę, tyczącą się karności duchowney, która, iak się domyślaią, mocne we Włoszech sprawi wrażenie i wiele nadużyciow usunie, które od wiekow w oczach oświeconych i pobożnych Katolikow były zgorszeniem. Rzeczona bulla iest bardzo długa, i zawiera wiele przepisow względem wewnętrznego i zewnętrznego porządku w kosciołach, względem ubiorow Xięży, ich postępowania, osobliwie podczas odbywanych w kościele duchownych obrzędow. Rozdział 34 zabrania wszystkim duchownym, dyakonom, subdyakonom, &c. bywac w duchownych sukniach na teatrach. We środy i soboty niewolno im wcale na nich bywać. — Widowiska teatralne maią bydź nazawsze w piątki zabronione. Rozdział 37 opiewa: " Zabronione iest wszystkim do zgromadzeń duchownych należącym i przy kościołach umieszczonym Xiężom trudnić się mechanicznem rzemiosłem,

lub odbywać obowiązki małszałka albo dozorcy iakowey familii.,, Rozdział 40ty: "Ponieważ kazania zastosowane są do słowa Bożego, przeto wszystkiem osobom słuchaiącem one, niewolno głow nakrywać, ani dawać znakow pochwały lub nieukontentowania, &c.,, Nic nie okazuie wyższey mądrości Oyca S. nad to rozporządzenie, którego publiczne mniemanie dla zaniedbanych obyczaiow i karności kościelney od dawna wymagało.

Z Palermo dowiaduiemy się, że Królewiczowa następczyna Sycyliyska powiła d. 19 Grudnia corkę.

Z Chrystyanii d. 14 *Styeznia.*

Utworzone tu zostało morskie kollegium dla Norwegii, którego członkami są Kontraadmirał Fabricius i Komandor Fasting.

Na mieyscu dawney gazety Tiden, wychodzi tu teraz rządowa Norwegska gazeta.

Z Schonen d. 19 *Stycznia.*

Mowią, iż Gubernator Sztokolmski, Hr. Moerner, będzie marszałkiem zebrać się maiącego w d. 27 b. m. seymu Szwedzkiego.

Z Amsterdamu d. 24 *Stycznia.*

Handel i żegluga, Bogu dzięki, odzyskały od przeszłego roku dawny ruch. Do portu naszego, który dawniey był pusty, weszło od Kwietnia do Bożego narodzenia, oprocz podbrzeżnych małych statkow, 1575 okrętow, a wyszło z portu 1425. Na wsparcie ubogich nakazana tu iest publiczna składka.

Z Monachium d. 18 *Stycznia.*

Xżna Wrede przybyła tu z Augszburga, i uda się, iak mowią, do Oettingen, dla odwiedzenia swey corki Xżny Oettingen.

Rozgłoszone w publicznych pismach nowe urządzenie woyska, kończy się na tem, że do 4tey dywizyi przydana zostanie część odwodowego woyska, iak n. p. narodowe huzary i bataliiony ruchome. Mniemaią, iż tem sposobem pomnoży się liczba czynnego woyska do 60,000. Tymczasem niewidać w naszem woysku naymnieyszego poruszenia. Konie, które podług pism publicznych, w północnych Niemczech dla jazdy Bawarskiey zakupione zostały, przeznaczone iedynie są dla nowo utworzonych kirysserow gwardyi. Dla reszty jazdy sprowadzane są konie z Multan, zkąd przed kilku miesiącami przybyło znaczne stado.

Z Hagi d. 27 *Stycznia.*

Cesarz Austryacki dał Xciu udzielnemu Niderlandow pułk piechoty i godność Feldmarszałka w woysku Austryackim.

Z Stambułu d. 24 *Grudnia.*

Rząd tuteyszy trudni się ciągle wewnętrznemi urządzeniami, zaprowadzeniem policyi, taxy na żywność, odzież, &c.

Dla oczyszczenia Archipelagu z rozboynikow morskich, którzy okazuią się szczególniey w odnodze Saloniki i pod pobliskiemi wyspami, i małe kupieckie statki napadaią, uzbroione zostały korweta i bryg.

Morowey choroby okazuią się tu znowu ślady, czemu z powodu związkow z Smirną, gdzie ta choroba dotąd nieustała, dziwić się niemożna.

Od Menu d. 23 Stycznia.

Gdy teraźnieysza sanna dróga dogodną iest do przewiezienia ciężkich dział, wysłano zatem d. 25 b. m. z Wesel do Berlina kosztowną trofeę. Jest to iedno z wielkich dział, które Francuzi w Lubece zdobyli i w Paryżu przed domem inwalidow postawili. Jedno z nich otrzymał Cesarz Franciszek, a drugie Król Fryderyk Wilhelm, które teraz do Berlina prowadzą.

Woyskowa droga Pruski od okolic Renu idzie teraz przez Hanower.

Noremberga, iedno z naywiększych miast Niemieckich, ma około 4000 domow, z których 200 stoi prożnych, a połowa, zwłaszcza większych, od iedney tylko familii iest zamieszkała, tak, iż przy teraźnieyszey ludności 26,000 dusz (przed aktem pośrednictwa wynosiła ludność tego miasta 60 do 70,000 mieszkańcow) nie wypada na ieden dom 7 dusz. Cena domow tak dalece spadła, iż wielki dom maiący 20 do 30 izb, kupić można za 3 do 4000 złr.

Z Kale d. 17 Stycznia.

Wczoray umarła tu sławna Pani Hamilton, rodem z Walons w Anglii, znana iako przyiaciołka zmarłego Nelsona. Na godzinę przed bitwą pod Trafalgar potwierdził ten Admirał wszystkie odkazy, których iey i corce swoiey Horacyi Nelson poczynił. Ostatnia znaydowała się tu przy Pani Hamilton. Stosownie do woli zmarłey, będą iey zwłoki do Anglii zawiezione.

DONIESIENIA.

W dniach 15, 16, 17 i 18 b. m. i r. w mieście Powiatowem Szkalbmierzu na placu przed domem Nr. 75 i w tymże domu sprzedawane będą przez publiczną licytacyą więcey daiącemu, i przybicie otrzymuiącemu rożne ruchomości, iako to: stoły, stołki, kanapa, kredens, szafy, naczynie stołowe, krowy, trzoda nie rogata, oraz dwa mieszkania w roczną arędę wypuszczone zostaną. Dan w Szkalbmierzu d. 4 Lutego 1815.

Jcenty Rawecki, Komor. P. H. i Z. Szkalb.

Niżey podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wys: Tryb. Cyw. I. Inst. Dep. Krak. pod dniem 25 Czerwca r. z. 1814 do L. 1380 zapadłey, połowa domu murowanego w żydowskim mieście na Kaźmierzu przy Krakowie pod Nr. 4 przy ulicy Maizeł sytuowanego do małoletnich Starozakonnego Izaaka Klein pozostałych sukcessorow należąca, przez biegłych w sztuce aktem urzędowym detaxacyi w dniu 8 Sierpnia r. z. uskutecznionym do złp. 1339 gr. 7 1/2 oszacowana, przez publiczną licytacyą dnia 20 Marca r: b. 1815 w kancellaryi podpisanego przy ulicy Floryańskiey pod Nr. 537 o godzinie 9tey z rana na terminie przygotowawczym, sprzedana będzie. Życzący sobie takowey nabydź, opatrzywszy się w vadium 10tey części summy tey szacunkowey wyrownywaiące czyli kwotę złp. 133 gr. 28, zechcą w dniu mieyscu i czasie wyżey oznaczonym znaydować się i swe podania do protokołu oświadczyć, o warunkach zaś licytacyi każdego czasu w kancellaryi podpisanego wiadomość powziąść można. Dan w Krakowie d. 6 Lutego 1815.

Antoni Szałowicz, N. p. D. K.

Dnia 22go Lutego r. b. o godzinie 11tey przed południem 60 morgow lasu sosnowego i dębowego do wsi Dziaduszyce pod Działoszycami leżącey należącego, cząstkowo po 10 morgow lub też razem wszystkie (z wolnością rąbania tegoż drzewa przeszło przez lat pięć) we wsi Kropidło zwaney nie daleko wyrzeczonego lasu będącey we Dworze naywięcey daiącemu za gotową srebrną kurant monetę sprzedane zostaną. Chęć licytowania maiący w terminie i mieyscu wzmiankowanem stawić się zechcą.

Dan w Krakowie d. 7go Lutego 1815.

Jan Kanty Kowalski, K. T. C. P. J. D. K.